

แบบฝึกทักษะภาษาไทย
เรื่อง ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๑
ชุดที่ ๒

โดย
นางสาวเกศศิริ คณึงคิด
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนบ้านไร่วิทยา
อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒

คำนำ

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้ว ยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่างๆ การฝึกให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถทางด้านการอ่านจับใจความสำคัญ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ที่ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนให้สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ ความคิด ที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ รวมทั้งมีมารยาท มีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าในสิ่งที่อ่าน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ๔R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียน โดยได้นำสื่อที่ส่งเสริมการอ่านที่หลากหลายและเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและสอดคล้องกับสภาพจริงในปัจจุบันซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาจากพื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ บทความ นิทาน บทร้อยกรอง เพลง ข่าว เรื่องสั้น และสารคดี มาสร้างเป็นบัตรกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญ

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ๔R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ชุดนี้จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญให้แก่นักเรียนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

นางสาวเกศศิริ คณึงคิด

ผู้จัดทำ

สารบัญ

หน้า

คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
ส่วนประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	๑
คำชี้แจงสำหรับครู.....	๒
สิ่งที่ครูต้องเตรียม.....	๓
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน.....	๔
ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	๕
วิธีการอ่านแบบ SQ๔R.....	๖
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	๗
ตัวชี้วัด.....	๗
สาระสำคัญ.....	๘
จุดประสงค์การเรียนรู้.....	๘
สาระการเรียนรู้.....	๘
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	๙
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน.....	๑๔
บัตรเนื้อหา.....	๑๕
บัตรกิจกรรมที่ ๑.....	๒๑
บัตรกิจกรรมที่ ๒.....	๒๓
บัตรกิจกรรมที่ ๓.....	๒๔
บัตรกิจกรรมที่ ๔.....	๒๕
บัตรกิจกรรมที่ ๕.....	๒๖
บัตรกิจกรรมที่ ๖.....	๒๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แบบทดสอบหลังเรียน.....	๒๘
กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน.....	๓๓
ภาคผนวก.....	๓๔
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน.....	๓๕
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๑.....	๓๖
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๒.....	๓๘
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๓.....	๓๙
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๔.....	๔๐
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๕.....	๔๑
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๖.....	๔๒
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน.....	๔๓
แบบบันทึกคะแนน.....	๔๔
บรรณานุกรม.....	๔๕

ส่วนประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

เรื่อง ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R จัดทำขึ้นทั้งหมด
๙ ชุด ดังนี้

- ชุดที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ
- ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ
- ชุดที่ ๓ การอ่านจับใจความสำคัญนิทานบันเทิงใจ
- ชุดที่ ๔ การอ่านจับใจความสำคัญบทเพลงเพราะพริ้ง
- ชุดที่ ๕ การอ่านจับใจความสำคัญข่าวทันโลก
- ชุดที่ ๖ การอ่านจับใจความสำคัญบทความรอบรู้
- ชุดที่ ๗ การอ่านจับใจความสำคัญบทร้อยกรองเสนาะหู
- ชุดที่ ๘ การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้นหรรา
- ชุดที่ ๙ การอ่านจับใจความสำคัญสารคดีน่ารู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R ประกอบด้วย

- คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
- คำชี้แจงสำหรับครู
- คำชี้แจงสำหรับนักเรียน
- มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
- สาระสำคัญ / จุดประสงค์การเรียนรู้
- แบบทดสอบก่อนเรียน
- บัตรเนื้อหา
- บัตรกิจกรรม
- แบบทดสอบหลังเรียน
- บัตรเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
- บัตรเฉลยบัตรกิจกรรม
- บัตรเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
- บรรณานุกรม

คำชี้แจงสำหรับครู

เพื่อให้การเรียนรู้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R ครูควรดำเนินการต่อไปนี้

๑. เตรียมอุปกรณ์และสำรวจความพร้อมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

๒. ศึกษาเนื้อหาและลำดับขั้นตอนของชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R ให้เข้าใจและชัดเจน

๓. อธิบายให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการปฏิบัติกิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

๔. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ก่อนที่จะเริ่มศึกษาเนื้อหา

๕. ในการศึกษาแต่ละครั้งควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น ร่วมคิดอภิปราย ตรวจผลงานและสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง

๖. บันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนทุกครั้งเมื่อเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน ในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จสิ้นแล้ว เพื่อสังเกตการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน

๗. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ และบันทึกผลการทำแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า ความรู้ และความเข้าใจของนักเรียน

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน	จำนวน	๓๖	ชุด
๒. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน	จำนวน	๓๖	ชุด
๓. บัตรเนื้อหา	จำนวน	๓๖	ชุด
๔. บัตรกิจกรรม	จำนวน	๓๖	ชุด
๕. แบบทดสอบหลังเรียน	จำนวน	๓๖	ชุด
๖. กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน	จำนวน	๓๖	ชุด
๗. เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	จำนวน	๖	ชุด
๘. เฉลยแบบฝึกทักษะ	จำนวน	๖	ชุด
๙. เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	จำนวน	๖	ชุด

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ตีความ และความ และขยายความเรื่องที่อ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R ที่นักเรียนจะได้ศึกษาต่อไปนี้เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน นักเรียนสามารถนำไปศึกษาได้ด้วยตนเองในเวลว่างทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน ซึ่งนักเรียนควรปฏิบัติตามคำแนะนำโดยเคร่งครัด เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน มีดังต่อไปนี้

๑. อ่านสาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เข้าใจ
๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ
๓. ศึกษาบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
๔. ฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ๔R ซึ่งมีกิจกรรม ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ S (Survey) การอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง

ขั้นที่ ๒ Q (Question) การตั้งคำถาม

ขั้นที่ ๓ R๑ (Read) การอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้

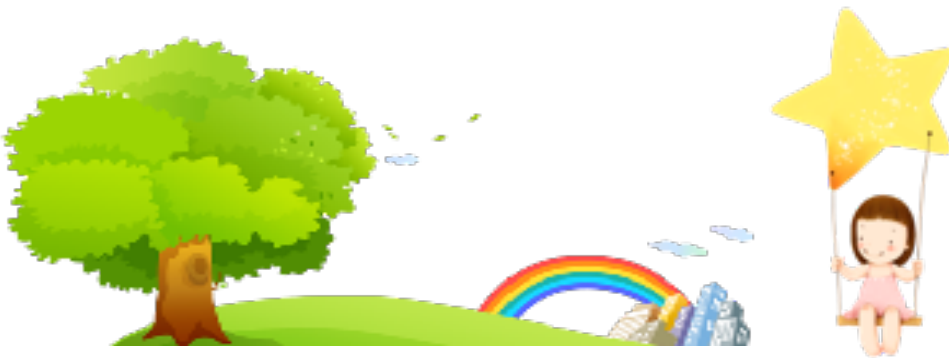
ขั้นที่ ๔ R๒ (Record) การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตามความเข้าใจของตนเอง

ขั้นที่ ๕ R๓ (Recite) การเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้สำนวนของตนเอง

ขั้นที่ ๖ R๔ (Reflect) การวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น

หากนักเรียนไม่เข้าใจหรือตอบคำถามไม่ได้ให้ย้อนกลับไปอ่านเนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ อีกครั้งแล้วตอบคำถามใหม่ หรือทำกิจกรรมนั้นใหม่ หรืออาจขอคำแนะนำจากครู

๕. นักเรียนตรวจคำตอบด้วยตนเองหรือแลกเปลี่ยนกันตรวจโดยครูเป็นผู้แนะนำ
๖. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ

ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R

ศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

ทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ๔R
ซึ่งมีกิจกรรม ๖ ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ ๑ S (Survey) การอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง
- ขั้นที่ ๒ Q (Question) การตั้งคำถาม
- ขั้นที่ ๓ R๑ (Read) การอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้
- ขั้นที่ ๔ R๒ (Record) การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตามความเข้าใจของตนเอง
- ขั้นที่ ๕ R๓ (Recite) การเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้สำนวนของตนเอง
- ขั้นที่ ๖ R๔ (Reflect) การวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น

ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ผ่านเกณฑ์

ไม่ผ่านเกณฑ์

ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดต่อไป

วิธีการอ่านแบบ SQ๔R

วิธีการอ่านแบบ SQ๔R เป็นเทคนิคการสอนอ่านอย่างคร่ำว ๆ มี ๖ ขั้นตอน คือ

๑. Survey (S) อ่านอย่างคร่ำว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป การอ่านคร่ำว ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้

๒. Question (Q) การตั้งคำถาม จะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็ว และที่สำคัญก็คือ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่านในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูว่า ใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไร หรือใครบ้าง ตอนไหนและเมื่อไร อย่างไรก็ตามควรพยายามตั้งคำถามให้ได้เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

๓. Read (R๑) การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอย่างละเอียดและในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริง ขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้านึกคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสือก่อนแล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้รับคำตอบที่ต้องการ

๔. Record (R๒) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ ๓ โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

๕. Recite (R๓) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง ถ้ายังไม่แน่ใจในบทใด หรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

๖. Reflect (R๔) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิจัย บทความที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R
 ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ : การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้
 ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๖/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
 ท ๑.๑ ม.๖/๓ มีมารยาทในการอ่าน

สาระสำคัญ

กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ จะต้องแยกแยะเรื่องที่อ่านให้ได้ว่าส่วนใดเป็นใจความสำคัญหรือข้อความที่สำคัญที่สุดและส่วนใดเป็นข้อความประกอบ การอ่านจับใจความสำคัญจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจว่าผู้เขียนต้องการสื่ออะไรอย่างถูกต้อง โดยผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถทางภาษา ประสพการณ์ในด้านการแปลความหมายของคำ ข้อความ เพื่อจับใจความสำคัญได้รวดเร็วขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

๑. นักเรียนสามารถอธิบายกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๒. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญจากเนื้อหาที่กำหนดได้ถูกต้อง
๓. นักเรียนตอบคำถามจากการอ่านจับใจความสำคัญจากเนื้อหาที่กำหนดได้ถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๔. มีวินัย
๕. ใฝ่เรียนรู้
๖. มีจิตสาธารณะ
๗. ซื่อสัตย์สุจริต
๘. มุ่งมั่นในการทำงาน

สาระการเรียนรู้

กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

แบบทดสอบก่อนเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบมีจำนวน ๑๐ ข้อ เป็นข้อสอบชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก
๒. เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วทำเครื่องหมาย (X) ลงในกระดาษคำตอบ

๑. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของใจความสำคัญได้ถูกต้อง
 - ก. ข้อความที่สื่อความหมายครอบคลุมใจความของข้อความอื่นในตอนนั้นไว้ทั้งหมดถือเป็นใจความสำคัญ
 - ข. การอ่านเพื่อให้ได้ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า
 - ค. ใจความสำคัญปรากฏทุกตำแหน่งของย่อหน้า
 - ง. ถ้าขาดใจความสำคัญเรื่องอื่นๆ จะไม่เกิดตามมา
๒. ทุกข้อกล่าวถึงใจความสำคัญได้ถูกต้อง ยกเว้น ข้อใด
 - ก. ใจความสำคัญเป็นข้อความตอนที่ทำให้เรื่องต่างๆ ดำเนินไปได้
 - ข. จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญก็เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหรือหลายๆ ย่อหน้าได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ
 - ค. ใจความสำคัญอาจปรากฏต้น ท้าย กลางและต้นและท้ายย่อหน้า
 - ง. ทุกย่อหน้าต้องมีประโยคใจความสำคัญ
๓. เมื่อไม่ปรากฏใจความสำคัญในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าควรทำอะไร
 - ก. นำส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าเป็นใจความสำคัญ
 - ข. นำทุกส่วนมาเป็นใจความสำคัญ
 - ค. สรุปด้วยตนเอง
 - ง. หากไม่ปรากฏแสดงว่าไม่มีใจความสำคัญ

๔. จุดที่พบใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้ามากที่สุดคือข้อใด

- ก. ประโยคที่อยู่ตอนท้ายของย่อหน้า
- ข. ประโยคที่อยู่ตอนต้นของย่อหน้า
- ค. ประโยคที่อยู่ตอนกลางของย่อหน้า
- ง. ประโยคที่อยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า

๕. ข้อใด **ไม่ใช่** หลักการที่ถูกต้องของการหาใจความสำคัญ

- ก. ตัดส่วนขยายออกไปให้หมด
- ข. พิจารณาจากชื่อเรื่องเป็นอันดับแรก
- ค. ตั้งคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
- ง. ใช้ความรู้สึกส่วนตัวพิจารณา

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๖

คอมพิวเตอร์

เทคโนโลยีที่ช่วยผ่อนแรงการทำงานของทุกสาขาอาชีพให้มีความสะดวกรวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย มีทั้งแบบตั้งโต๊ะ และแบบพกพาหรือที่เรียกว่า “โน้ตบุ๊ก” คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในการทำงานและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ทั้งการสร้างจดหมาย สร้างรายงาน สร้างงานนำเสนอ วาดภาพ ตกแต่งภาพ สร้างสื่อมัลติมีเดีย สร้างภาพยนตร์ สร้างสื่อการเรียนการสอน นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ยังเป็นสื่อกลางในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่จะช่วยให้เด็กๆ ค้นคว้าหาความรู้และข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางการศึกษา บันทึกลง และเกมคลายเครียด เด็กๆ จะเห็นว่าคุณครูนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้เราได้เห็นสื่อการเรียนรู้ที่มีภาพ เสียง และการเคลื่อนไหวทำให้จดจำง่าย

(หนังสือวันเด็กแห่งชาติปี ๒๕๕๕. ญาติ, ๒๕๕๕ : ๖๖-๖๗)

๖. ประโยคใจความสำคัญของย่อหน้านี้คือข้อความใด

- ก. เทคโนโลยีที่ช่วยผ่อนแรงการทำงานของทุกสาขาอาชีพให้มีความสะดวก รวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย
- ข. คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในการทำงานและเรียนรู้สิ่งต่างๆ
- ค. คอมพิวเตอร์ยังเป็นสื่อกลางในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่จะช่วยให้เด็ก ๆ ค้นคว้าหาความรู้และข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์
- ง. ครูนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๗

เรื่อง การออกกำลังกาย

การออกกำลังกาย นับเป็นสิ่งที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันของคนเรานอกเหนือจากเรื่องอาหารและการพักผ่อน ทั้งนี้เพราะการออกกำลังกายช่วยให้เราสดชื่น ทั้งทางกายและอารมณ์ จิตใจ การออกกำลังกายจะช่วยให้กล้ามเนื้อตลอดจนข้อต่อและเส้นเอ็นที่เกี่ยวข้องมีความแข็งแรง และมีความยืดหยุ่นดีขึ้น ผู้ที่ไม่เคยออกกำลังกายเลย เวลาทำอะไรจะดูแข็งทื่อไปหมด เปรียบเสมือนบานประตูหากมีการใช้งานเปิดเข้าออกสม่ำเสมอก็จะคล่อง แต่ถ้าปิดทิ้งไว้เฉยๆ ไม่ใช้งานเลย บานประตูดังกล่าวก็จะฝืด เวลาจะเปิดทีก็แสนลำบากไม่คล่องตัว

(ภาษาไทย ๑. กุลวดี ทดแทนคุณ, ๒๕๔๙, ๔๙)

๗. ประโยคใจความสำคัญของย่อหน้านี้คือข้อความใด

- ก. การออกกำลังกายเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันของคนเรา
- ข. การออกกำลังกายช่วยให้เราสดชื่น ทั้งทางกายและอารมณ์ จิตใจ
- ค. การออกกำลังกายจะช่วยให้กล้ามเนื้อตลอดจนข้อต่อและเส้นเอ็นที่เกี่ยวข้องมีความแข็งแรง และมีความยืดหยุ่นดีขึ้น
- ง. ผู้ที่ไม่เคยออกกำลังกายเลย เวลาทำอะไรจะดูแข็งทื่อไปหมด เปรียบเสมือนบานประตูหากมีการใช้งานเปิดเข้าออกสม่ำเสมอก็จะคล่อง

อ่านบทกลอนต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๘ - ๙

พระสมุทรสุดลึกล้น
สายดั่งทิ้งทอดมา
เขาสูงอาจวัดวา
จิตมนุษย์นี้ไซ้

คณนา
หยั่งได้
กำหนด
ยากแท้ หยั่งถึง

จาก โคลงโลกนิติ

พระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร

๘. ผู้เขียนเปรียบเทียบทะเลกับจิตใจของคนในด้านใด

- ก. ความลึก
- ข. ความกว้าง
- ค. ความสวยงาม
- ง. ความแปรปรวน

๙. ใจความสำคัญที่ได้จากบทกลอนนี้คือข้อใด

- ก. จิตใจคนสูงกว่าภูเขา
- ข. จิตใจคนกว้างใหญ่เหมือนทะเล
- ค. จิตใจคนลึกล้ำจนไม่อาจหยั่งถึง
- ง. จิตใจคนสามารถวัดได้ด้วยสายดั่ง

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑๐

ในระบบของธรรมชาตินั้น น้ำจะเกิดได้เพราะมีความชุ่มชื้นของป่าไม้แห่งเทือกขุนเขา ให้กำเนิดต้นน้ำ ลำธาร และป่าไม้ สามารถสร้างระบบความสัมพันธ์อันซับซ้อนตั้งแต่ไม้เล็กจนถึงไม้ใหญ่ได้ก็ด้วยมีผืนดินสร้างธาตุอาหารไว้ให้ ทั้งป่าไม้ ดิน และน้ำ จึงมีความผูกพันที่ต่างให้ซึ่งกันและกัน และต่างไม่อาจอยู่ได้เพียงลำพังในระบบของธรรมชาติ

จาก วรรณกรรมวิจารณ์ เล่ม ๑, กรมวิชาการ

๑๐. ข้อใดกล่าวถึงตำแหน่งของประโยคใจความสำคัญและประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าข้างต้นได้ถูกต้อง

- ก. ต้นย่อหน้า ในระบบของธรรมชาตินั้น น้ำจะเกิดได้เพราะมีความชุ่มชื้นของป่าไม้แห่งเทือกขุนเขา
- ข. กลางย่อหน้า ต้นน้ำ ลำธาร และป่าไม้ สามารถสร้างระบบความสัมพันธ์อันซับซ้อนตั้งแต่
- ค. ท้ายย่อหน้า ป่าไม้ ดิน และน้ำ จึงมีความผูกพันที่ต่างให้ซึ่งกันและกัน และต่างไม่อาจอยู่ได้เพียงลำพังในระบบของธรรมชาติ
- ง. ต้นและท้ายย่อหน้า ในระบบของธรรมชาตินั้น น้ำจะเกิดได้เพราะมีความชุ่มชื้นของป่าไม้ ป่าไม้ ดิน และน้ำ จึงมีความผูกพันที่ต่างให้ซึ่งกันและกัน และต่างไม่อาจอยู่ได้เพียงลำพังในระบบของธรรมชาติ

ทำแบบทดสอบก่อนเรียนเสร็จแล้ว
ไปศึกษาเนื้อหาจากบัตรเนื้อหากันเลยครับ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
และทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

ชื่อ นามสกุล
ชั้น เลขที่

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

บัตรเนื้อหา

ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านงานเขียนอย่างละเอียด เพื่อพิจารณาหา ข้อเท็จจริงที่นำเสนอ รวมถึงพรรณนา ข้อคิดเห็น อารมณ์ น้ำเสียงของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องที่ นำเสนอและในกรณีที่ข้อความที่อ่าน มีความยาวเป็นย่อหน้าหรือหลาย ๆ ย่อหน้า ผู้อ่าน สามารถพิจารณาใจความสำคัญได้ดังนี้

๑. พิจารณาจากชื่อเรื่อง แล้วอ่านย่อหน้าแรก และย่อหน้าสุดท้าย ซึ่งจะช่วยให้ทราบวาทความนี้ นำเสนอเรื่องอะไรอย่างกว้าง ๆ

๒. พิจารณาหาใจความสำคัญไปที่ละย่อหน้า ซึ่งส่วนใหญ่ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าอาจปรากฏอยู่ในตำแหน่งต้น ตำแหน่งกลางหรือ ตำแหน่งท้ายของย่อหน้า

๓. พยายามพิจารณาตัดรายละเอียดปลีกย่อย เช่น คำอธิบาย ตัวอย่าง การให้เหตุผล เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงเครื่องสนับสนุนความคิด หลักของเรื่อง

๔. เมื่ออ่านจบ ควรทบทวนหรือตั้งคำถามด้วยตนเองว่า เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องอะไร และพยายามตอบให้ได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ด้วยวิธีใด จากนั้นจึงบันทึกใจความสำคัญไว้เพื่อศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

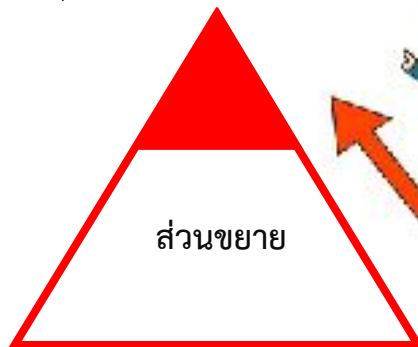
วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

แนวทางการพิจารณาหาใจความสำคัญอย่างง่าย ๆ นั้น ส่วนใหญ่จะพบว่าใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งต้น ตำแหน่งกลางหรือตำแหน่งท้ายข้อความ

ตำแหน่งของใจความสำคัญมี ๔ ประเภท ดังนี้

๑. **ใจความสำคัญอยู่ต้นข้อความ** ในลักษณะที่ใจความสำคัญของข้อความปรากฏอยู่ในตำแหน่งต้นข้อความหรือย่อหน้า มักจะทำหน้าที่เป็นประโยคนำเพื่อบอกเล่าเรื่องราว แล้วจึงมีข้อความอธิบายรายละเอียดสนับสนุนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ส่วนนี้คือประโยคใจความสำคัญครับ

ตัวอย่าง

จังหวัดเชียงใหม่มีวัดวาอารามที่สวยงามสไตล์ล้านนา ซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์มากมาย สำหรับวัดในจังหวัดเชียงใหม่ที่น่าสนใจด้วยกัน ๙ วัด ได้แก่ วัดเชียงใหม่ วัดเจดีย์หลวง วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร วัดชัยพระเกียรติ วัดหมื่นเงินกอง วัดดบภัย วัดหมื่นล้าน วัดดวงดี และวัดพันอ้น

ใจความสำคัญ : จังหวัดเชียงใหม่มีวัดวาอารามที่สวยงามสไตล์ล้านนา

ตัวอย่าง

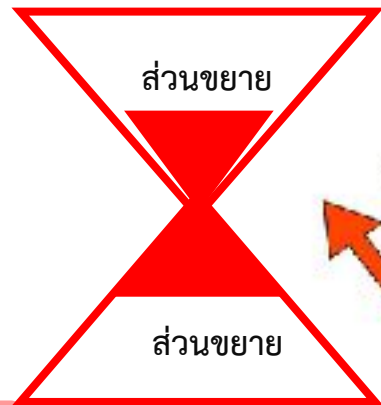

งานอดิเรกคืองานที่ไม่ใช่งานอาชีพโดยตรง แต่เป็นงานที่คนชอบทำเป็นพิเศษ เช่น นักการเมืองที่ชอบเล่นดนตรี ย่อมพอใจคนที่สนทนาทางดนตรีมากกว่าทางการเมือง ครูที่ชอบการเมือง ย่อมเอาใจใส่การเมืองมากกว่าการศึกษา ราษฎรที่ชอบเล่นของเก่า ย่อมพอใจพบผู้สนใจทางของเก่ามากกว่าการปกครอง หมอกฎหมายที่สนใจทางประวัติศาสตร์ ย่อมพอใจสนทนาประวัติศาสตร์มากกว่าการปกครอง รวมความว่าตามปกติเราพอใจสนทนาตอบคำถามในเรื่องอดิเรกมากกว่าในงานที่ทำอยู่จริง

ใจความสำคัญ : งานอดิเรกคืองานที่ไม่ใช่งานอาชีพโดยตรง แต่เป็นงานที่คนชอบทำเป็นพิเศษ

๒. **ใจความสำคัญอยู่กลางข้อความ** ลักษณะใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ตอนกลางของข้อความหรือย่อหน้า คือการที่ผู้เขียนจะเริ่มย่อหน้าด้วยการขยายประโยคใจความสำคัญ และตามด้วยประโยคใจความสำคัญ แล้วจะมีการขยายประโยคใจความสำคัญเสริมข้อความอีกครั้ง

ส่วนนี้คือประโยคใจความสำคัญครับ

ตัวอย่าง

โดยทั่วไปผักที่ขายตามท้องตลาดส่วนใหญ่เกษตรกรมักใช้สารกำจัดศัตรูพืช หากไม่มีความรอบคอบในการใช้ จะทำให้เกิดสารตกค้าง ทำให้มีปัญหาต่อสุขภาพ มิฉะนั้นเมื่อซื้อผักไปรับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลายๆ ครั้ง เพราะจะช่วยกำจัดสารตกค้างไปได้บ้าง

ใจความสำคัญ : เมื่อซื้อผักไปรับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลายๆ ครั้ง

ตัวอย่าง

ศิลปะแห่งการฟังนั้นไม่ได้หมายถึงการนั่งนิ่ง ปล่อยให้ผู้อื่นพูดอย่างเดียว แล้วก็ฟังเหมือนฟังเทศน์ การทำเช่นนั้นง่ายเกินไปกว่าที่จะนับว่าเป็นศิลปะ ศิลปะการฟังจึงหมายถึงความสามารถ ที่จะชักจูงผู้พูดให้หันเหเข้าหาเรื่องที่เขานัดที่สุด คือ แสดงให้เห็นว่า ตนกำลังฟังคำพูดของเขาด้วยความตั้งใจ อยากรู้ อยากฟังจริงๆ รู้จักสอดคำถามในโอกาสที่เหมาะสม รู้จักปล่อยให้ผู้พูดจนสิ้นกระแสความ และรู้จักช่วยผู้พูดที่กำลังจะหมดเรื่องพูดให้กลับมีเรื่องขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เขาพูดได้ต่อไป

ใจความสำคัญ : ศิลปะการฟังจึงหมายถึงความสามารถ ที่จะชักจูงผู้พูดให้หันเหเข้าหาเรื่องที่เขานัดที่สุด

๓. **ใจความสำคัญท้ายข้อความ** การที่ใจความสำคัญอยู่ท้ายข้อความหรือย่อหน้า คือ วิธีการนำเสนอที่ผู้เขียนมุ่งให้รายละเอียดเหตุผลของการนำเสนอ แล้วจึงสรุปประเด็นสำคัญหรือความคิดรวบยอดไว้ตอนท้ายของข้อความ

ส่วนนี้คือประโยคใจความสำคัญครับ

ตัวอย่าง

ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เส้นเลือดบีบตัว กล้ามเนื้อแข็งตึง ระบบย่อยอาหารผิดปกติเกิดอาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แข็งขาอ่อนแรง ความเครียดจึงเป็นตัวการทำให้แก่เร็ว

ใจความสำคัญ : ความเครียดจึงเป็นตัวการทำให้แก่เร็ว

ตัวอย่าง

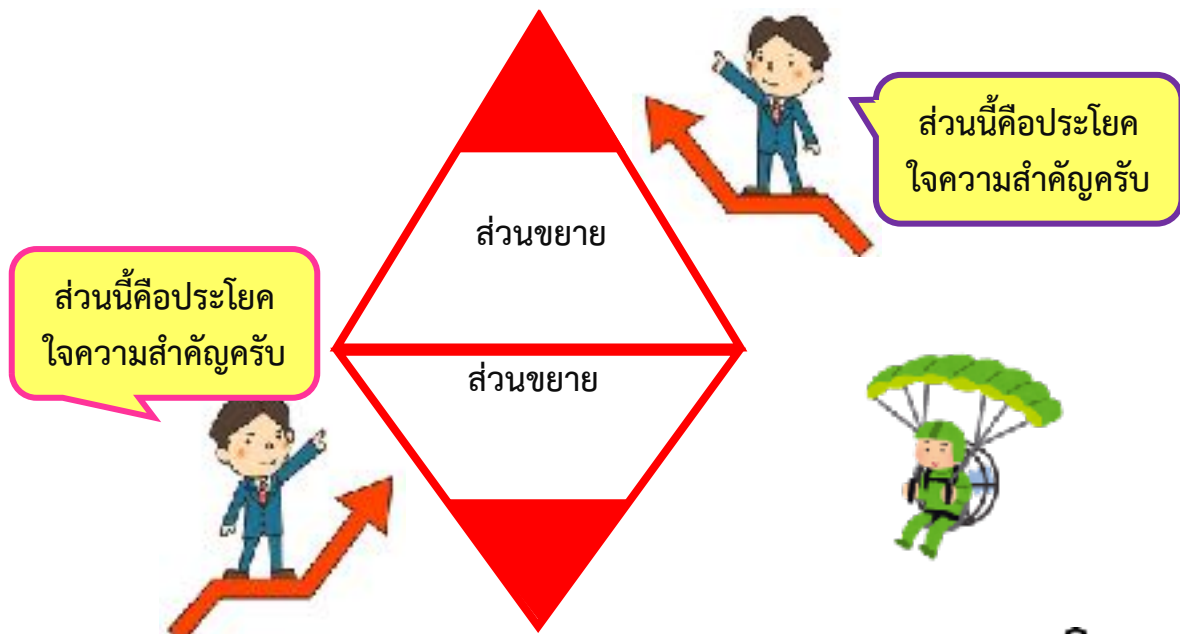

บางคนชอบปลูกไม้ดอกไม้ผล เมื่อเกิดดอกออกผลก็ชื่นใจ เกิดความคิดที่จะทำดอกผลนั้นให้ดังมานำดูยิ่งขึ้น จึงมีผู้นำผลไม้มาประดิษฐ์ลวดลาย แล้วจัดวางลงในภาชนะให้มองดูแปลกตาน่ารับประทาน ลวดลายนั้นเกิดจากการตัด ผ้า ปอก คว้าน และแกะสลัก ส่วนไม้ดอกก็นำมาผูกมัดเป็นช่อบ้าง เป็นพวงเป็นพู่บ้าง เสียบเป็นพุ่มหรือปักลงในแจกันก็ได้ แสดงว่า ศิลปะกับชีวิตเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก

ใจความสำคัญ : ศิลปะกับชีวิตเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก

๕. **ใจความสำคัญ**อยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายข้อความ จะเริ่มด้วยประโยคใจความสำคัญแล้วขยายใจความสำคัญแล้วขยายใจความสำคัญไปจนจบย่อหน้า พร้อมกับลงท้ายด้วยการสรุปใจความสำคัญอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นการเน้นย้ำใจความสำคัญให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

โดยทั่วไปคนไทยไม่นิยมนำล้นทมไปปลูกตามบ้าน เพราะล้นทมมีเสียงคล้ายคำว่าระทม ซึ่งแปลว่า เจ็บไข้ระกำใจ เกรงว่าปลูกล้นทมแล้วจะนำความทุกข์ระทมมาให้ เพียงชื่อของต้นไม้มีเสียงคล้ายคำที่มีความหมายไม่ดี คนไทยก็ไม่กล้านำมาปลูกในบริเวณบ้าน แสดงว่า ชื่อนั้นมีอิทธิพลต่อจิตใจของคนเรามาก

ใจความสำคัญ : โดยทั่วไปคนไทยไม่นิยมนำล้นทมไปปลูกตามบ้าน เพราะล้นทมมีเสียงคล้ายคำว่าระทม ชื่อนั้นมีอิทธิพลต่อจิตใจของคนเรามาก

กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

ลักษณะของใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของข้อความเพื่อเป็นกลวิธีในการอ่าน ดังนี้

๑. ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งต้นของย่อหน้า ซึ่งจะเป็นจุดที่พบได้มากที่สุด เนื่องจากผู้เขียนจะบอกประเด็นสำคัญให้ผู้อ่านทราบแล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจน

๒. ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งท้ายของย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญมาก รองลงมาจากจุดที่หนึ่ง ซึ่งรายละเอียดของเนื้อหาจะอยู่ในตอนต้นของย่อหน้า แล้วประโยค ที่เป็นประเด็นสำคัญจะอยู่ในตอนท้ายของย่อหน้า

๓. ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งต้นและท้ายย่อหน้า และจะมีรายละเอียดอยู่ตรงกลางของย่อหน้า

๔. ใจความสำคัญอยู่ในอยู่ในตำแหน่งกลางย่อหน้า จะมีรายละเอียดอยู่ตอนต้นกับตอนท้าย

๕. ใจความสำคัญที่ปรากฏรวมอยู่ในหลายๆ ย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจแล้วจึงอ่านให้ละเอียดแล้วนำมาตั้งคำถามจากเรื่องที่ได้อ่าน นำคำตอบที่ได้มาเรียบเรียงให้สละสลวยและมีความเหมาะสมตามลำดับความสำคัญของเนื้อหา

๖. หากว่าข้อความนั้นผู้เขียนไม่ได้เขียนประโยคใจความสำคัญไว้อย่างชัดเจน จะต้องทำดังนี้

๖.๑ ตั้งคำถามว่า ใครหรืออะไร ที่เป็นเรื่องสำคัญในย่อหน้านี้

๖.๒ ตัวละครนั้น ทำอะไร หรือสิ่งนั้นมีความสำคัญอย่างไร

๖.๓ ผลการกระทำของตัวละครหรือผลของเรื่องราวนี้เป็นอย่างไร

๖.๔ นำประโยคมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคใจความสำคัญ

จากที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นเพียงกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ การจะเป็นผู้อ่านที่ดีและสามารถพิจารณารายละเอียด ใจความหรือวัตถุประสงค์หลักของข้อความที่สื่อมาถึงผู้อ่านได้ ควรมีการฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีการตั้งข้อสังเกตและพยายามฝึกฝน การพิจารณาใจความหลักหรือใจความสำคัญ จนกลายเป็นนิสัยการอ่านหนังสือที่ดีต่อไป ซึ่งจะทำให้สามารถใช้เวลาในการอ่านน้อย แต่ได้ใจความครบถ้วน สมบูรณ์ มีเวลาว่างสำหรับการทำกิจกรรมชนิดอื่นที่สนใจ

การอ่านจับใจความสำคัญจึงเป็นพื้นฐานทางการอ่านที่สำคัญที่สุด ในชีวิตประจำวันของมนุษย์จะต้องมีการรับสารด้วยการอ่านจากหนังสือประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือเรียน นวนิยาย เรื่องสั้น ฯลฯ ผู้ที่หมั่นฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญตามกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้สามารถรับสารได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บัตรกิจกรรมที่ ๑

ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วบอกได้ว่าใจความสำคัญของข้อความที่กำหนดให้คืออะไร

๑.

ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตพื้นฐาน คือเข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ มีความรักความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติ อย่างจริงใจ

ใจความสำคัญ : _____

๒.

การรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำสิ่งทุกอย่าง เช่น เรามาอยู่วัด มานั่งชาม่มขาว ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อเท่านั้นแต่เราต้องนึกว่า ศีลนั้นคือความมีระเบียบวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบวินัย นั่งอย่างมีระเบียบวินัย กินอย่างมีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบ นั่นเป็นคนที่ศีล ถ้าเราไม่มีระเบียบก็ไม่มีศีล

ใจความสำคัญ : _____

๓.

ในเกาะเกร็ดมีวัดและสถานที่ที่น่านักศึกษามากมาย สำหรับวัดในเกาะเกร็ด มีถึง 6 วัด คือ วัดปรมย์ยิกาวาส วัดไผ่ล้อม วัดเสาธงทอง วัดป่าเลไลยก์ วัดฉิมพลี และวัดศาลากุล นอกจากวัดแล้วยังมีเตาเครื่องปั้นดินเผาโบราณ หลายเตา โรงปั้นกระถางและโรงปั้นครก ศูนย์ผลิตเครื่องปั้นดินเผา

ใจความสำคัญ : _____

๔.

เมื่อชุดคลองลัดแม่น้ำเจ้าพระยาได้แล้ว เรียกคลองนี้ในสมัยนั้นว่า คลอง เกร็ดน้อย ต่อมานิยมเรียกกันว่า คลองลัดเกร็ด ต้นคลองหรือปากคลองเรียกกันว่า ปากเกร็ด ต่อมาคลองลัดเกร็ดได้ถูกความแรงของกระแสน้ำคลั่งพัง จนกว้างขึ้นเรื่อยๆ กลายเป็นแม่น้ำไป บริเวณที่ดินที่เป็นเกาะเกร็ดจึงมีลักษณะเป็นเกาะ เรียกกันว่า เกาะเกร็ด

ใจความสำคัญ : _____

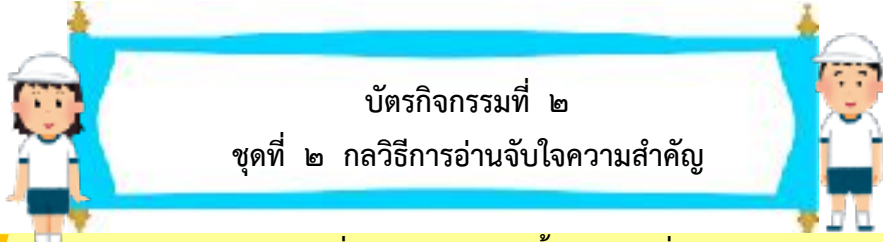
๕.

ขณะนี้ไม่ว่าท่านจะอยู่ ณ ที่ใด ที่ในบ้าน บนรถไฟ รถเมล์ ในห้องทำงาน บนสถานที่ราชการหรือที่ใดก็ตาม ท่านจะต้องใช้สายตา “อ่าน” อยู่ตลอดเวลา ซึ่งแน่ละ เราต้องยกเว้นในกรณีที่ท่านตาบอด เพราะท่านย่อมจะอ่านหนังสือในเล่มนี้ไม่ได้แน่ ยกเว้นแต่จะมีใครอ่านให้ท่านฟัง

ใจความสำคัญ : _____

บัตรกิจกรรมที่ ๒
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

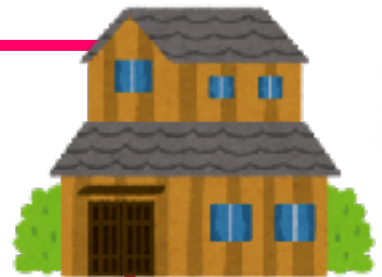
ให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนดให้ แล้วตั้งคำถามเพื่อหา
ใจความสำคัญของบทความที่กำหนดให้

การรดน้ำต้นไม้หรือสนามหญ้า ควรจะรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็นมากกว่า
เพราะเวลาเที่ยงหรือช่วงแดดจ้า จะทำให้น้ำระเหยละ ๕๐ ระเหยไปในอากาศ
หรือต้นไม้ได้ใช้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

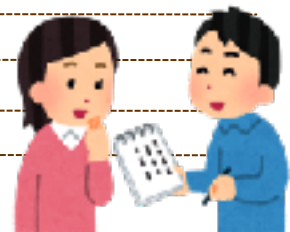

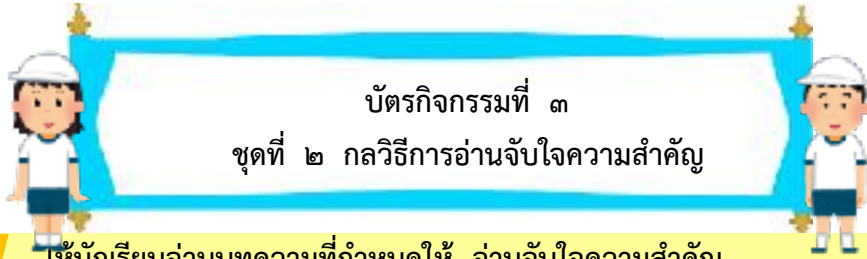
ตั้งคำถามและสรุปใจความสำคัญ

บ้านในชนบท มักจะปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วบ้าน
เพราะไม้ไม่มีหนาม ป้องกันขโมยได้ดี เมืองในสมัยโบราณนั้น
ยังไม่มีกำแพงเพชร เขาก็ปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วไว้ก็มี

ตั้งคำถามและสรุปใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนดให้ อ่านจับใจความสำคัญ
และตอบคำถามให้ถูกต้อง

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
ได้จัดสรรงบประมาณ ๑๐ ล้านบาท จัดทำสื่อทางโทรทัศน์และวิทยุใน
“โครงการเพื่อลมหายใจของเรา” เป็นสื่อรณรงค์แก้ปัญหาหมอกพิษทางอากาศ
และเสียง เช่น เรื่องคว้นมลพิษจากมอเตอร์ไซด์ คว้นดำจากยานพาหนะ
ฝุ่นจากรถบรรทุก เสียงดังจากเรือหางยาว

ใคร/อะไร

ทำอะไร

เพื่ออะไร

ใจความสำคัญ

บัตรกิจกรรมที่ ๔
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

๑. จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญก็เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหรือหลายๆ ย่อหน้าได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ
๒. ข้อความที่สื่อความหมายครอบคลุมใจความของข้อความอื่นในตอนนั้นไว้ทั้งหมดถือเป็นใจความสำคัญ
๓. ข้อความที่เป็นรายละเอียดหรือส่วนขยายจัดเป็นใจความสำคัญด้วยเช่นกัน
๔. หนึ่งย่อหน้ามักมีใจความสำคัญเพียงประการเดียว
๕. ใจความสำคัญมักมีลักษณะเป็นประโยค
๖. ใจความสำคัญส่วนมากมักปรากฏอยู่กลางข้อความหรือกลางย่อหน้า
๗. ใจความสำคัญเป็นข้อความตอนที่ทำให้เรื่องต่างๆ ดำเนินไปได้
๘. ถ้าขาดใจความสำคัญเรื่องอื่นๆ ก็จะไม่สามารถเกิดขึ้น
๙. ใจความสำคัญอาจปรากฏต้น ท้าย กลาง และต้นและท้ายย่อหน้า
๑๐. ทุกย่อหน้าต้องมีประโยคใจความสำคัญ

บัตรกิจกรรมที่ ๕
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

เมื่อนักเรียนได้ศึกษาบัตรเนื้อหาแล้ว ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญเป็น
ผังความคิดโดยใช้สำนวนของตนเอง

บัตรกิจกรรมที่ ๖
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนดให้ แล้ววิเคราะห์ วิเคราะห์
และสรุปความคิดเห็น จากการอ่านบทความที่กำหนดให้

คุณรู้หรือไม่ว่า...บุหรี่...เป็นสาเหตุสำคัญอันดับสองของการเสียชีวิตทั่วโลก ปัจจุบันพบคนสูบบุหรี่ทั่วโลก เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ประมาณ ๖๕๐ ล้านคน แต่ที่น่าตกใจมากกว่า คือ ในแต่ละปีมีคนที่ไม่สูบบุหรี่หลายแสนคนต้องเสียชีวิตด้วยโรคที่เกิดจากการได้รับควันบุหรี่มือสอง โดยควันบุหรี่ในบรรยากาศ หรือควันบุหรี่มือสองเกิดขึ้นจาก ๒ แหล่ง คือ ควันบุหรี่ที่ผู้สูบบุหรี่พ่นออกมา และควันบุหรี่ที่ลอยจากตอนปลายมวนบุหรี่และทันทีที่บุหรี่ถูกจุดขึ้นการเผาไหม้ของมวนบุหรี่จะทำให้เกิดสารเคมีที่เป็นสารพิษที่ วงการแพทย์ระบุว่า เป็นสารก่อมะเร็ง เช่น นิโคติน เป็นสารที่ทำให้เกิดการเสพติดและทำให้เกิดโรคหัวใจ ทาร์ ประกอบด้วยสารหลายชนิดเป็นละอองเหลว เหนียว สีน้ำตาลคล้ายน้ำมันดิน เป็นสารก่อมะเร็ง ไนโตรเจนไดออกไซด์ เป็นก๊าซที่ทำลายเยื่อหลอดลม และถุงลม ทำให้เป็นโรคถุงลมโป่งพอง ไชยาไนด์เป็นสารพิษที่ใช้เป็นยาเบื่อหนู เป็นต้น

จากหนังสือ เรื่องทักษะการอ่านจับใจความ
โดย สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบมีจำนวน ๑๐ ข้อ เป็นข้อสอบชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก
๒. เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วทำเครื่องหมาย (X) ลงในกระดาษคำตอบ

๑. ทุกข้อกล่าวถึงใจความสำคัญได้ถูกต้อง ยกเว้น ข้อใด
 - ก. ใจความสำคัญเป็นข้อความตอนที่ทำให้เรื่องต่าง ๆ ดำเนินไปได้
 - ข. จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญก็เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหรือหลายๆ ย่อหน้าได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ
 - ค. ใจความสำคัญอาจปรากฏต้น ท้าย กลางและต้นและท้ายย่อหน้า
 - ง. ทุกย่อหน้าต้องมีประโยคใจความสำคัญ
๒. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของใจความสำคัญได้ถูกต้อง
 - ก. ข้อความที่สื่อความหมายครอบคลุมใจความของข้อความอื่นในตอนนั้นไว้ทั้งหมดถือเป็นใจความสำคัญ
 - ข. การอ่านเพื่อให้ได้ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า
 - ค. ใจความสำคัญปรากฏทุกตำแหน่งของย่อหน้า
 - ง. ถ้าขาดใจความสำคัญเรื่องอื่นๆ จะไม่เกิดตามมา
๓. จุดที่พบใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้ามากที่สุดคือข้อใด
 - ก. ประโยคที่อยู่ตอนท้ายของย่อหน้า
 - ข. ประโยคที่อยู่ตอนต้นของย่อหน้า
 - ค. ประโยคที่อยู่ตอนกลางของย่อหน้า
 - ง. ประโยคที่อยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า

๔. เมื่อไม่ปรากฏใจความสำคัญในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าควรทำอะไร

- ก. นำส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าเป็นใจความสำคัญ
- ข. นำทุกส่วนมาเป็นใจความสำคัญ
- ค. สรุปด้วยตนเอง
- ง. หากไม่ปรากฏแสดงว่าไม่มีใจความสำคัญ

๕. ข้อใด **ไม่ใช่** หลักการที่ถูกต้องของการหาใจความสำคัญ

- ก. ตัดส่วนขยายออกไปให้หมด
- ข. พิจารณาจากชื่อเรื่องเป็นอันดับแรก
- ค. ตั้งคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
- ง. ใช้ความรู้สึกส่วนตัวพิจารณา

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๖

เรื่อง การออกกำลังกาย

การออกกำลังกาย นับเป็นสิ่งที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันของคนเรา นอกเหนือจากเรื่องอาหารและการพักผ่อน ทั้งนี้เพราะการออกกำลังกายช่วยให้เราสดชื่น ทั้งทางกายและอารมณ์ จิตใจ การออกกำลังกายจะช่วยให้กล้ามเนื้อตลอดจนข้อต่อและเส้นเอ็นที่เกี่ยวข้องมีความแข็งแรง และมีความยืดหยุ่นดีขึ้น ผู้ที่ไม่เคยออกกำลังกายเลย เวลาทำอะไรจะดูแข็งทื่อไปหมด เปรียบเสมือนบานประตูหากมีการใช้งานเปิดเข้าออกสม่ำเสมอก็จะคล่อง แต่ถ้าปิดทิ้งไว้เฉยๆ ไม่ใช้งานเลย บานประตูดังกล่าวก็จะฝืด เวลาจะเปิดทีก็แสนลำบากไม่คล่องตัว

(ภาษาไทย ๑. กุลวดี ทดแทนคุณ, ๒๕๔๙, ๔๙)

๖. ประโยคใจความสำคัญของย่อหน้านี้คือข้อความใด

- ก. การออกกำลังกายเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันของคนเรา
- ข. การออกกำลังกายช่วยให้เราสดชื่น ทั้งทางกายและอารมณ์ จิตใจ
- ค. การออกกำลังกายจะช่วยให้กล้ามเนื้อตลอดจนข้อต่อและเส้นเอ็นที่เกี่ยวข้องมีความแข็งแรง และมีความยืดหยุ่นดีขึ้น
- ง. ผู้ที่ไม่เคยออกกำลังกายเลย เวลาทำอะไรจะดูแข็งทื่อไปหมด เปรียบเสมือนบานประตูหากมีการใช้งานเปิดเข้าออกสม่ำเสมอก็จะคล่อง

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๗

คอมพิวเตอร์

เทคโนโลยีที่ช่วยผ่อนแรงการทำงานของทุกสาขาอาชีพให้มีความสะดวกรวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย มีทั้งแบบตั้งโต๊ะ และแบบพกพาหรือที่เรียกว่า “โน้ตบุ๊ก” คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในการทำงานและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ทั้งการสร้างจดหมาย สร้างรายงาน สร้างงานนำเสนอ วาดภาพ ตกแต่งภาพ สร้างสื่อมัลติมีเดีย สร้างภาพยนตร์ สร้างสื่อการเรียนการสอน นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ยังเป็นสื่อกลาง ในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่จะช่วยให้เด็กๆ ค้นคว้าหาความรู้และข้อมูล เพิ่มเติมจากเว็บไซต์ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางการศึกษา บันทึกลง และเกมคลายเครียด เด็กๆ จะเห็นว่าคุณครูนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้เราได้เห็นสื่อ การเรียนรู้ที่มีภาพ เสียง และการเคลื่อนไหวทำให้จดจำง่าย

(หนังสือวันเด็กแห่งชาติปี ๒๕๕๕. ญาติ, ๒๕๕๕ : ๖๖-๖๗)

๗. ประโยคใจความสำคัญของย่อหน้านี้คือข้อความใด

- ก. เทคโนโลยีที่ช่วยผ่อนแรงการทำงานของทุกสาขาอาชีพให้มีความสะดวกรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย
- ข. คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในการทำงานและเรียนรู้สิ่งต่างๆ
- ค. คอมพิวเตอร์ยังเป็นสื่อกลางในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่จะช่วยให้เด็กๆ ค้นคว้าหาความรู้และข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์
- ง. ครูนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน

อ่านบทกลอนต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๘ - ๙

พระสมุทรสุดลึกล้น
สายดิ่งทิ้งทอดมา
เขาสูงอาจวัดวา
จิตมนุษย์นี้ไซ้

คณนา
หยั่งได้
กำหนด
ยากแท้ หยั่งถึง

จาก โคลงโลกนิติ

พระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร

๘. ผู้เขียนเปรียบเทียบทะเลกับจิตใจของคนในด้านใด

- ก. ความลึก
- ข. ความกว้าง
- ค. ความสวยงาม
- ง. ความแปรปรวน

๙. ใจความสำคัญที่ได้จากบทกลอนนี้คือข้อใด

- ก. จิตใจคนสูงกว่าภูเขา
- ข. จิตใจคนกว้างใหญ่เหมือนทะเล
- ค. จิตใจคนลึกล้ำจนไม่อาจหยั่งถึง
- ง. จิตใจคนสามารถวัดได้ด้วยสายดิ่ง

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑๐

ในระบบของธรรมชาตินั้น น้ำจะเกิดได้เพราะมีความชุ่มชื้นของป่าไม้แห่งเทือกขุนเขา ให้กำเนิดต้นน้ำ ลำธาร และป่าไม้ สามารถสร้างระบบความสัมพันธ์อันซับซ้อนตั้งแต่ไม้เล็กจนถึงไม้ใหญ่ได้ก็ด้วยมีผืนดินสร้างธาตุอาหารไว้ให้ ทั้งป่าไม้ ดิน และน้ำ จึงมีความผูกพันที่ต่างให้ซึ่งกันและกัน และต่างไม่อาจอยู่ได้เพียงลำพังในระบบของธรรมชาติ

จาก วรรณกรรมวิจารณ์ เล่ม ๑, กรมวิชาการ

๑๐. ข้อใดกล่าวถึงตำแหน่งของประโยคใจความสำคัญและประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าข้างต้นได้ถูกต้อง

ก. ต้นย่อหน้า ในระบบของธรรมชาตินั้น น้ำจะเกิดได้เพราะมีความชุ่มชื้นของป่าไม้แห่งเทือกขุนเขา

ข. กลางย่อหน้า ต้นน้ำ ลำธาร และป่าไม้ สามารถสร้างระบบความสัมพันธ์อันซับซ้อนตั้งแต่

ค. ท้ายย่อหน้า ป่าไม้ ดิน และน้ำ จึงมีความผูกพันที่ต่างให้ซึ่งกันและกัน และต่างไม่อาจอยู่ได้เพียงลำพังในระบบของธรรมชาติ

ง. ต้นและท้ายย่อหน้า ในระบบของธรรมชาตินั้น น้ำจะเกิดได้เพราะมีความชุ่มชื้นของป่าไม้ ป่าไม้ ดิน และน้ำ จึงมีความผูกพันที่ต่างให้ซึ่งกันและกัน และต่างไม่อาจอยู่ได้เพียงลำพังในระบบของธรรมชาติ

คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

ได้คะแนน

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
และทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

ชื่อ นามสกุล
ชั้น เลขที่

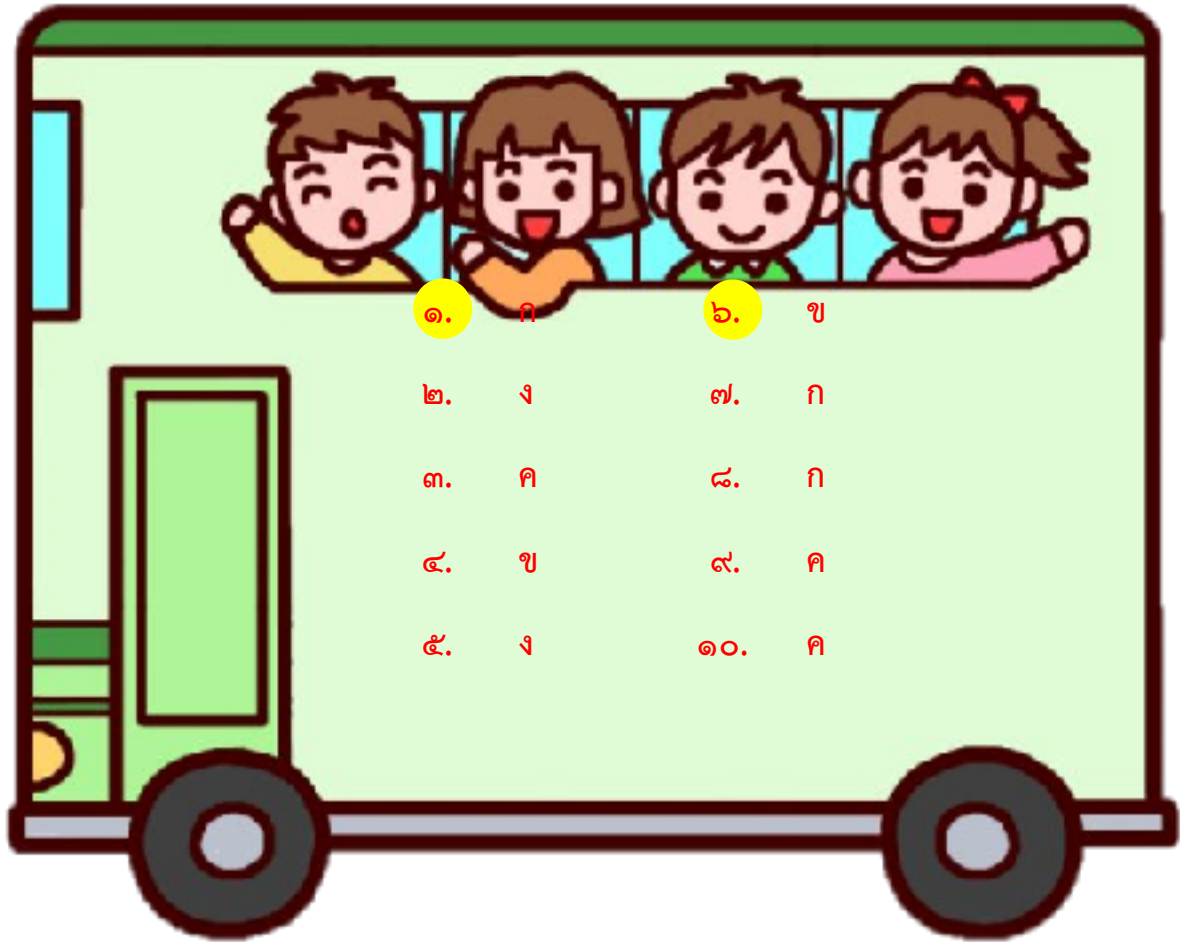
ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๑
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วบอกได้ว่าใจความสำคัญของ
ข้อความที่กำหนดให้คืออะไร

๑.

ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตพื้นฐาน คือเข้าใจธรรมชาติ
เข้าใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์
และมนุษย์กับธรรมชาติ มีความรักความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติ
อย่างจริงใจ

ใจความสำคัญ ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน

๒.

การรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง
เช่น เรามาอยู่วัด มาบวชอยู่วัด มาบวชอยู่วัด ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อเท่านั้นแต่เราต้องนึกว่า
ศีลนั้นคือความมีระเบียบวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบวินัย นั่งอย่างมีระเบียบ
กินอย่างมีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบ นั่นเป็นคนที่มีศีล ถ้าเราไม่มี
ระเบียบก็ไม่มีศีล

ใจความสำคัญ การรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำ
ทุกสิ่งทุกอย่าง

๓.

ในเกาะเกร็ดมีวัดและสถานที่ที่น่านักศึกษามากมาย สำหรับวัดในเกาะเกร็ด มีถึง วัด คือ วัดปรมัยยิกาวาส วัดไผ่ล้อม วัดเสาธงทอง วัดป่าเลไลยก์ วัดฉิมพลี และวัดศาลากุล นอกจากวัดแล้วยังมีเตาเครื่องปั้นดินเผาโบราณ หลายเตา โรงปั้นกระถางและโรงปั้นครก ศูนย์ผลิตเครื่องปั้นดินเผา

ใจความสำคัญ ในเกาะเกร็ดมีวัดและสถานที่ที่น่านักศึกษามากมาย

๔.

เมื่อชุดคลองลัดแม่น้ำเจ้าพระยาได้แล้ว เรียกคลองนี้ในสมัยนั้นว่า คลอง เกร็ดน้อย ต่อมานิยมเรียกกันว่า คลองลัดเกร็ด ต้นคลองหรือปากคลองเรียกกันว่า ปากเกร็ด ต่อมาคลองลัดเกร็ดได้ถูกความแรงของกระแสน้ำตึงพัง จนกว้างขึ้นเรื่อยๆ กลายเป็นแม่น้ำไป บริเวณที่ดินที่เป็นเกาะเกร็ดจึงมีลักษณะเป็นเกาะ เรียกกันว่า เกาะเกร็ด

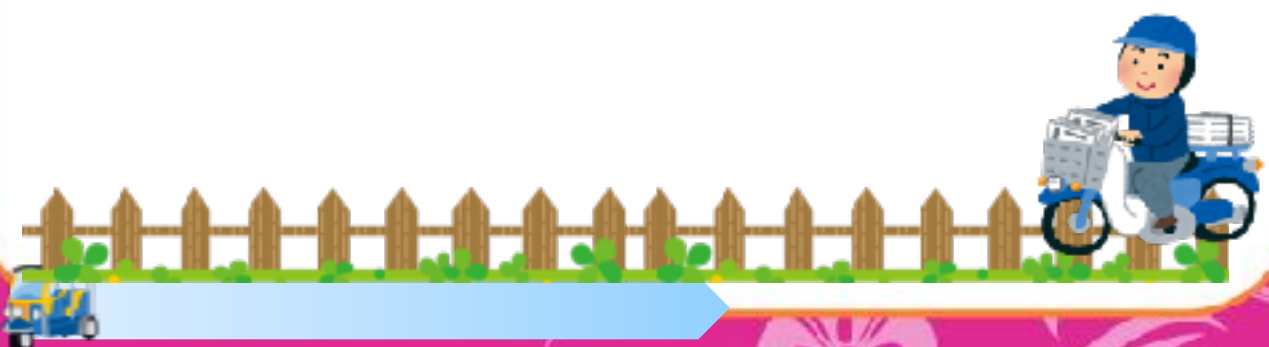
ใจความสำคัญ บริเวณที่ดินที่เป็นเกาะเกร็ดจึงมีลักษณะเป็นเกาะ เรียกกันว่า เกาะเกร็ด

๕.

ขณะนี้ไม่ว่าท่านจะอยู่ ณ ที่ใด ที่ในบ้าน บนรถไฟ รถเมล์ ในห้องทำงาน บนสถานที่ราชการหรือที่ใดก็ตาม ท่านจะต้องใช้สายตา “อ่าน” อยู่ตลอดเวลา ซึ่งแน่ละ เราต้องยกเว้นในกรณีที่ท่านตาบอด เพราะท่านย่อมจะอ่านหนังสือในเล่มนี้ไม่ได้แน่ ยกเว้นแต่จะมีใครอ่านให้ท่านฟัง

ใจความสำคัญ จะต้องใช้สายตา “อ่าน” อยู่ตลอดเวลา

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๒ ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนดให้ แล้วตั้งคำถามเพื่อหาใจความสำคัญของบทความที่กำหนดให้

การรดน้ำต้นไม้หรือสนามหญ้า ควรจะรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็นมากกว่า เพราะเวลาเที่ยงหรือช่วงแดดจ้า จะทำให้น้ำระเหยไปในอากาศหรือต้นไม้ได้ใช้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

ตั้งคำถามและสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร : การรดน้ำต้นไม้หรือสนามหญ้า
อย่างไร : การรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็น
เพราะอะไร : เวลาเที่ยงหรือแดดจ้า ต้นไม้จะได้น้ำเพียงครั้งเดียว
ใจความสำคัญ : การรดน้ำต้นไม้หรือสนามหญ้า ควรรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็น เพราะเวลาเที่ยงหรือแดดจ้า ต้นไม้จะได้น้ำเพียงครั้งเดียว

บ้านในชนบท มักจะปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วบ้าน เพราะไม้ไผ่มีหนาม ป้องกันขโมยได้ดี เมืองในสมัยโบราณนั้น ยังไม่มีกำแพงเพชร เขาก็ปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วไว้ก็มี

ตั้งคำถามและสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร : บ้านในชนบท
อย่างไร : ปลูกต้นไม้
ทำไม : เป็นรั้วบ้าน กันขโมยได้
เพราะอะไร : ต้นไม้มีหนาม
ใจความสำคัญ : บ้านในชนบท ปลูกต้นไม้ไผ่เป็นรั้วบ้านกันขโมยได้ เพราะต้นไม้มีหนาม

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๓
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนดให้ อ่านจับใจความสำคัญ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้จัดสรรงบประมาณ ๑๐ ล้านบาท จัดทำสื่อทางโทรทัศน์และวิทยุใน “โครงการเพื่อลมหายใจของเรา” เป็นสื่อรณรงค์แก้ปัญหาหมอกพิษทางอากาศ และเสียง เช่น เรื่องควมมลพิษจากมอเตอร์ไซด์ ควมดำจากยานพาหนะ ฝุ่นจากรถบรรทุก เสียงดังจากเรือหางยาว

ใคร/อะไร

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ทำอะไร

จัดทำสื่อทางโทรทัศน์และวิทยุในโครงการเพื่อลมหายใจของเรา

เพื่ออะไร

เพื่อรณรงค์แก้ปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง

ใจความสำคัญ

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จัดทำสื่อทางโทรทัศน์ “โครงการเพื่อลมหายใจของเรา” เพื่อรณรงค์แก้ปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๔
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และเครื่องหมาย X

- ✓ ----- จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญก็เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหรือหลายๆ ย่อหน้าได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ
- ✓ ----- ข้อความที่สื่อความหมายครอบคลุมใจความของข้อความอื่นในตอนนั้นไว้ทั้งหมดถือเป็นใจความสำคัญ
- X ----- ข้อความที่เป็นรายละเอียดหรือส่วนขยายจัดเป็นใจความสำคัญด้วยเช่นกัน
- ✓ ----- หนึ่งย่อหน้ามักมีใจความสำคัญเพียงประการเดียว
- ✓ ----- ใจความสำคัญมักมีลักษณะเป็นประโยค
- X ----- ใจความสำคัญส่วนมากมักปรากฏอยู่กลางข้อความหรือกลางย่อหน้า
- ✓ ----- ใจความสำคัญเป็นข้อความตอนที่ทำให้เรื่องต่างๆ ดำเนินไปได้
- ✓ ----- ถ้าขาดใจความสำคัญเรื่องอื่นๆ ก็จะไม่สามารถเกิดขึ้น
- ✓ ----- ใจความสำคัญอาจปรากฏต้น ท้าย กลาง และต้นและท้ายย่อหน้า
- X ----- ทุกย่อหน้าต้องมีประโยคใจความสำคัญ

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๕
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

เมื่อนักเรียนได้ศึกษาบัตรเนื้อหาแล้ว ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญเป็น
ผังความคิดโดยใช้สำนวนของตนเอง

การตรวจคำตอบขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๖

ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนดให้ แล้ววิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความคิดเห็น จากการอ่านบทความที่กำหนดให้

คุณรู้หรือไม่ว่า...บุหรี่...เป็นสาเหตุสำคัญอันดับสองของการเสียชีวิตทั่วโลก ปัจจุบันพบคนสูบบุหรี่ทั่วโลก เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ประมาณ ๖๕๐ ล้านคน แต่น่าตกใจมากกว่า คือ ในแต่ละปีมีคนที่ไม่สูบบุหรี่หลายแสนคนต้องเสียชีวิตด้วยโรคที่เกิดจากการได้รับควันบุหรี่มือสอง โดยควันบุหรี่ในบรรยากาศ หรือควันบุหรี่มือสอง เกิดขึ้นจาก ๒ แหล่ง คือ ควันบุหรี่ที่ผู้สูบบุหรี่พ่นออกมา และควันบุหรี่ที่ลอยจากตอนปลายมวนบุหรี่และทันทีที่บุหรี่ถูกจุดขึ้นการเผาไหม้ของมวนบุหรี่จะทำให้เกิดสารเคมีที่เป็นสารพิษที่ วงการแพทย์ระบุว่า เป็นสารก่อมะเร็ง เช่น นิโคติน เป็นสารที่ทำให้เกิดการเสพติดและทำให้เกิดโรคหัวใจ ทาร์ ประกอบด้วยสารหลายชนิดเป็นละอองเหลว เหนียว สีน้ำตาลคล้ายน้ำมันดิน เป็นสารก่อมะเร็ง ไนโตรเจนไดออกไซด์ เป็นก๊าซที่ทำลายเยื่อหลอดลม และถุงลม ทำให้เป็นโรคถุงลมโป่งพอง ไชยาไนด์เป็นสารพิษที่ใช้เป็นยาเบื่อหนู เป็นต้น

จากหนังสือ เรื่องทักษะการอ่านจับใจความ
โดย สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภา

จากบทความข้างต้นเป็นการอธิบายโทษของการสูบบุหรี่ ซึ่งนอกจากจะทำให้ตัวผู้สูบบุหรี่เองเสียชีวิตแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อคนที่ไม่ได้สูบ ทำให้เสียชีวิตจากการได้รับควันบุหรี่มือสองไปด้วย ดังนั้นบุหรี่ยังมีโทษมากมายทั้งต่อคนสูบเองและต่อคนรอบข้าง จึงควรเลิกสูบบุหรี่

1. 사과	6. 사과
2. 바나나	7. 바나나
3. 오렌지	8. 오렌지
4. 딸기	9. 딸기
5. 자두	10. 자두

แบบบันทึกคะแนน
ชุดที่ ๒ กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

ชื่อ : ชั้น : เลขที่ :

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ผลการประเมิน
แบบทดสอบก่อนเรียน	๑๐		
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๐		
บัตริกิจกรรมที่ ๑	๑๐		
บัตริกิจกรรมที่ ๒	๑๐		
บัตริกิจกรรมที่ ๓	๑๐		
บัตริกิจกรรมที่ ๔	๑๐		
บัตริกิจกรรมที่ ๕	๑๐		
บัตริกิจกรรมที่ ๖	๑๐		
รวม	๗๐		

เกณฑ์การประเมิน

ในแต่ละบัตริกิจกรรม นักเรียนต้องทำคะแนนในบัตริกิจกรรมให้ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ เช่น บัตริกิจกรรมที่มี ๑๐ คะแนน นักเรียนต้องทำคะแนนในบัตริกิจกรรมให้ได้ไม่น้อยกว่า ๘ คะแนน จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ และคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๘ คะแนน จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน

สรุปการประเมิน

ผ่านเกณฑ์

ไม่ผ่านเกณฑ์

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย, ๒๕๕๑.

กุลวดี ทดแทนคุณ. (๒๕๔๙). ภาษาไทย ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
นรบดี สิริเนาวพงศ์. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาไทย ๕.

กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, ๒๕๕๔.

_____. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาไทย ๖. กรุงเทพฯ :
ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, ๒๕๕๔.

ฟองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและ
การใช้ภาษา ม.๑. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ม.ป.ป.

_____. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๒.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ม.ป.ป.

_____. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ม.ป.ป.

สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภา. ทักษะการอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ : ภูมิบัณฑิต, ม.ป.ป.

